

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΑΓΩΝΙΣΤΙΚΗ ΣΥΝΔΙΚΑΛΙΣΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ-Δ.Υ. ΕΡΓΑΣΙΑΚΩΝ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΧΩΡΩΝ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

ΧΑΡ. ΤΡΙΚΟΥΠΗ 50 • 106 80 • ΑΘΗΝΑ • ΤΗΛ.: 213 1616900 - 213 1616918 • FAX: 213 1616919

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Το ασφαλιστικό συσχετίζεται με την γενικότερη κατάσταση της οικονομικής πολιτικής, τα ελλείμματα και τη σημερινή συγκυρία, τις ελαστικές εργασιακές σχέσεις την ανεργία και την εισοδηματική πολιτική. Η κατάσταση στα Ασφαλιστικά Ταμεία διαρκώς χειροτερεύει αφού οι πραγματικές αιτίες ούτε στα όρια ηλικίας του ενεργού πληθυσμού ούτε στο ύψος των συντάξεων των ασφαλισμένων οφείλονται αλλά στην εκτεταμένη εισφοροδιαφυγή, τη λεηλασία των αποθεματικών των Ταμείων από τις τράπεζες για τη δανειοδότηση των επιχειρήσεων και το χρηματιστήριο, από τις ελαστικές εργασιακές σχέσεις, από την κακοδιοίκηση και την έλλειψη αποτελεσματικών οργανωτικών δομών και τεχνολογικής υποστήριξης.

Ειδικότερα προβλήματα στο χώρο των Δημοσίων Υπαλλήλων είναι:

1. Η απόφαση του Ευρωδικαστηρίου (Δ.Ε.Κ. C-559/07 26-3-2009) που εξισώνει τα όρια ηλικίας ανδρών και γυναικών με αποτέλεσμα την αύξηση του ορίου ηλικίας συνταξιοδότησης των γυναικών από 5 μέχρι 17 χρόνια. Η απόφαση αυτή ανατρέπει το Δημόσιο – Κοινωνικό χαρακτήρα της κοινωνικής ασφάλισης στο Δημόσιο. Το σύστημα δεν χαρακτηρίζεται ως κοινωνικό αλλά επαγγελματικής ασφάλισης, ανταποδοτικού χαρακτήρα.
2. Η απαράδεκτη καθυστέρηση μέχρι και 2-3 χρόνια για την απονομή του εφάπαξ (Τ.Π.Δ.Υ.). Οι καθυστερημένες αιτήσεις που καθυστερούν ξεπερνούν τις 18.000 με απαιτούμενη δαπάνη άνω των 800 εκατ. περίπου ευρώ μέχρι τις 31-12-2009. Σε αυτή θα προστεθεί και η δαπάνη για τις προβλεπόμενες (περίπου) νέες αιτήσεις συνταξιοδότησης του 2010. Τα ετήσια έσοδα του Ταμείου κυμαίνονται από 300-350 εκατ., που σημαίνει διαρκής διεύρυνση του ελλείμματος με απρόβλεπτες επιπτώσεις για το μέλλον και την βιωσιμότητα του Ταμείου.
3. Οι αλληπάλληλες καταγγελίες των συμβάσεων μεταξύ του Ο.Π.Α.Δ. και γιατρών – φαρμακοποιών και διαγνωστικών κέντρων, που έχει σοβαρές επιπτώσεις στην υγειονομική κάλυψη των Δημοσίων Υπαλλήλων και του δικαιώματος στην δωρεάν περίθαλψη.
4. Η διεύρυνση από χρόνο σε χρόνο του χρόνου αναμονής για την παροχή κύριας σύνταξης και επικουρικής σύνταξης από το Τ.Ε.Α.Δ.Υ. και το Μ.Τ.Π.Υ. Τα αποθεματικά των Επικουρικών Ταμείων καταγράφουν σοβαρές απώλειες από τη πτώση της χρηματιστηριακής αιτίας των επενδύσεων τους σε μετοχές.

Η δε επιβάρυνση του ασφαλιστικού «κλίματος» λόγω δυσμενών αλλαγών στο συνταξιοδοτικό, δημιουργεί ένα νέο κύμα «φυγής» με σοβαρές επιπτώσεις στα Ασφαλιστικά Ταμεία.

Όπως γνωρίζουμε η κοινωνική προστασία στην Ελλάδα πραγματοποιείται μέσω τριών συστημάτων:

- α. Του συστήματος Κοινωνικής Ασφάλισης,
- β. Του συστήματος Κοινωνικής Πρόνοιας,
- γ. Του Εθνικού Συστήματος Υγείας.

Το σύστημα της κοινωνικής ασφάλισης ουσιαστικά είναι ο πυλώνας της κύριας και επικουρικής ασφάλισης που έχει καθολικό, υποχρεωτικό και αναδιανεμητικό χαρακτήρα, έχει την κρατική προστασία και οι παροχές του δεν είναι ανάλογες με τις εισφορές των ασφαλισμένων, εξασφαλίζουν σύνταξη σε όλους ακόμη και σε εκείνους που δεν έχουν λόγω οικονομικής αδυναμίας να καταβάλουν εισφορές, στηριζόμενοι στην αλληλεγγύη των γενεών.

Ο πυλώνας της επαγγελματικής ασφάλισης και των ιδιωτικών ασφαλιστικών εταιρειών δεν είναι σύστημα κοινωνικής ασφάλισης αλλά κεφαλαιοποιητικό – ανταποδοτικό σύστημα που επιστρέφει στον ασφαλισμένο, σύνταξη ή παροχές, ανάλογα με τις εισφορές του και τα κέρδη από την διαχείριση του κεφαλαίου. Δεν στηρίζεται στην αλληλεγγύη των γενεών, δεν έχει την κρατική προστασία και αναλαμβάνει κινδύνους που προκύπτουν από τον πληθωρισμό, τις υποτιμήσεις, τις χρηματιστηριακές κρίσεις και την πολιτική και οικονομική ανασφάλεια.

Η κύρια και επικουρική κοινωνική ασφάλιση είναι σύστημα Δημοσίου Δικαίου που είναι συνταγματικά κατοχυρωμένο (άρθρο 55, παράγραφος 5 του Συντάγματος). Η κύρια ασφάλιση παρέχεται από φορείς που είναι Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου, η επικουρική παρέχεται από φορείς που είναι Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου και Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου.

Ο θεσμός της επαγγελματικής ασφάλισης με το Ν. 3029/2002 δίνει τη δυνατότητα ίδρυσης Ταμείων Επαγγελματικής Ασφάλισης ως Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου και διέπεται από τις ρυθμίσεις της οδηγίας της Ε.Ε. 2003/41/ΕΚ.

Αυτά τα Ταμεία ιδρύονται προαιρετικά ανά επιχείρηση, κλάδο ή κλάδους εργαζομένων και λειτουργούν με βάση το κεφαλαιοποιητικό σύστημα.

Η πολιτική των ιδιωτικοποιήσεων και του νεοφιλελευθερισμού παραμερίζει το κράτος πρόνοιας, αποδυναμώνει τα συστήματα κοινωνικής ασφάλισης, ενισχύει το ανταποδοτικό – κεφαλαιοποιητικό σύστημα ασφάλισης.

Αυτή την πολιτική βιώνουμε σήμερα και στην Ελλάδα. Βιώνουμε μία περίοδο αλλαγής του κοινωνικού μοντέλου. Οι «περίφημες μεταρρυθμίσεις» δεν γίνονται για τη βιώσιμη ανάπτυξη της χώρας και την κοινωνική συνοχή αλλά για την προώθηση των ιδιωτικοποιήσεων και τις νεοφιλελεύθερες πολιτικές. Όλα υπέρ των δυνάμεων της αγοράς.

Μέσα σε αυτό το πεδίο της πολιτικής οδηγούμαστε σε σύγκρουση των δυνάμεων της εργασίας με τις δυνάμεις της αγοράς.

Κατασκευάζεται και οριοθετείται διεθνώς μία «δημοσιονομική ασφαλιστική κρίση» από τα διεθνή οικονομικά κέντρα π.χ. Δ.Ν.Τ, Π.Ο.Ε., ΚΟΜΙΣΣΙΟΝ, Κεντρική Ευρωπαϊκή Τράπεζα. Η κατασκευασμένη κρίση συνεχίζεται στην Ευρώπη.

Οι αλλαγές που σχεδιάζονται στην Ευρωπαϊκή Ένωση δίνουν προτεραιότητα στην αλλαγή της δομής του συστήματος.

Πρωθείται ένα πανευρωπαϊκό σύστημα ασφάλισης δεσμευτικό για όλες τις χώρες μέλη που θα κυριαρχείται από τα ίδια χαρακτηριστικά:

1. Στο θέμα των εργατικών και εργοδοτικών εισφορών.
2. Στο εύρος της κάλυψης του πληθωρισμού (σύνολο πληθυσμού ή εξαρτημένη εργασία).
3. Στο ποσοστό αναπλήρωσης, της έννοιας του συντάξιμου μισθού, της σύνδεσης των αυξήσεων των συντάξεων με τις αυξήσεις των μισθών.
4. Στην πρόωθηση των Επαγγελματικών Ταμείων.
5. Στην πρόωρη συνταξιοδότηση και των ορίων ηλικίας με κίνητρα.
6. Στην αξιοποίηση των αποθεματικών Ταμείων από τις χρηματιστηριακές συναλλαγές.
7. Συμπλήρωση των συνταξιοδοτικών παροχών από την ιδιωτική ασφάλιση.

Σε μακροχρόνια βάση προτείνεται ένα σύστημα νεοφιλελεύθερου (θατσερικού) τύπου ασφάλισης με τρεις πυλώνες. Ο ένας πυλώνας θα είναι μια μικρή κύρια σύνταξη για όλους ως δίκτυο προστασίας, που θα χρηματοδοτείται από τη γενική φορολογία, ένας δεύτερος πυλώνας θα είναι τα αυτοχρηματοδοτούμενα επαγγελματικά συνταξιοδοτικά ταμεία κεφαλαιοποιητικού – ανταποδοτικού χαρακτήρα και ένας τρίτος πυλώνας θα είναι η ιδιωτική ασφάλιση σε ιδιωτικές ασφαλιστικές επιχειρήσεις για να συμπληρώνουν την κύρια σύνταξη.

Η κυβέρνηση αναζητά λοιπόν τρόπους περάσματος των «μεταρρυθμίσεων» που έχουν σχεδιαστεί στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Κατασκευάζουν επιχειρήματα που έχουν σχέση με ελλείμματα των Ταμείων, με τη δημογραφική εξέλιξη, με τη σχέση συνταξιούχων/εργαζομένων, κ.λ.π.

Τα αίτια όμως μιας κρίσης του συστήματος δεν προκύπτουν από τη δημογραφική εξέλιξη.

Είναι θέμα οικονομικής ανάπτυξης που θα απορροφά την ανεργία και θα δίνει θέσεις εργασίας σε μακροχρόνιο επίπεδο.

Είναι θέμα μορφής απασχόλησης, είναι θέμα ποσοστού αύξησης των κοινωνικών δαπανών για παιδεία – υγεία – πρόνοια και δίκαιης κατανομής του Εθνικού προϊόντος. Είναι θέμα ελέγχου και εξάλειψης της εισφοροδιαφυγής, ασφάλισης των μεταναστών, τεχνολογικού εκσυγχρονισμού της λειτουργίας των Ταμείων, αξιοποίησης με αποτελεσματικό τρόπο της κινητής και ακίνητης περιουσίας τους.

Η αυστηρή λιτότητα οδηγεί σε οικονομική στασιμότητα με επιπτώσεις στο βιοτικό επίπεδο, στην απασχόληση, στο ασφαλιστικό.

Όταν τα οικονομικά αποτελέσματα στο σύνολο της οικονομίας δεν είναι ανάλογα των στόχων, τότε οι όποιες διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις είναι πολιτικές στο κενό.

Γνωρίζουμε ότι:

1. Οι εισφορές των εργαζομένων στην Ελλάδα είναι από τις υψηλότερες στην Ευρώπη.
2. Οι συντάξεις είναι από τις χαμηλότερες στην Ευρώπη.
3. Τα όρια ηλικίας συνταξιοδότησης στην Ελλάδα είναι από τα υψηλότερα όρια συνταξιοδότησης στην Ευρώπη.
4. Ο αριθμός των ανασφάλιστων ως ποσοστό του συνόλου των απασχολούμενων είναι από τα υψηλότερα της Ευρώπης. Η αύξηση της εισφοροδιαφυγής έχει πάρει προκλητικές διαστάσεις.
5. Δεν αποδίδονται από το κράτος προς τα Ταμεία τα οφειλόμενα χρέη.
6. Το ασφαλιστικό σύστημα χρηματοδοτεί με τα αποθεματικά του όλο το τραπεζικό σύστημα χωρίς ανάλογες αποδόσεις.
7. Το σύστημα επιβαρύνεται με παροχές καθαρά κοινωνικού και προνοιακού χαρακτήρα.
8. Η αύξηση των δαπανών στους κλάδους Υγείας είναι προϊόν αδιαφάνειας με τα ιδιωτικά συμφέροντα.
9. Τη λειτουργική ανεπάρκεια, την έλλειψη υποδομών και ολοκληρωμένων συστημάτων μηχανογράφησης, διασταύρωσης στοιχείων και αναλογιστικών μελετών με αξιοπιστία, να στηρίζονται σε πραγματικά δεδομένα και όχι υποθέσεις εργασίας.

Ζητάμε απαντήσεις στα ερωτήματα:

1. Ποιος ο χρόνος ασφάλισης για τον καθορισμό ώριμων συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων;
2. Ποια η ηλικία εξόδου από την εργασία;
3. Ποιες οι εισφορές των εργαζόμενων;
4. Ποιες οι εισφορές των εργοδοτών;
5. Ποιο το ποσοστό αναπλήρωσης του εισοδήματος;
6. Ποιος ο τρόπος εξάλειψης της εισφοροδιαφυγής;
7. Ποια η διαδικασία ένταξης στο εργατικό δυναμικό όλων των οικονομικών μεταναστών;
8. Ποιες οι πολιτικές αύξησης της απασχόλησης των γυναικών και των νέων σε ηλικία;
9. Ποιες οι πηγές χρηματοδότησης του συστήματος και το αποθεματικό κεφάλαιο;

Αντί της διαρκούς επίκλησης του διαλόγου και των αναλογιστικών μελετών πρέπει να εξαλειφθούν οι χειρόγραφοι φάκελοι από τα αρχεία των Ταμείων, να δημιουργηθούν υποδομές με την πλήρη μηχανοργάνωση, να καλυφθούν τα κενά με νέους διορισμούς.

Η σύγχρονη οργάνωση των Ταμείων, η επιμόρφωση των εργαζομένων, η στήριξη του εισοδήματός τους, η απονομή των συντάξεων χωρίς καθυστέρηση, ο έλεγχος του συστήματος βεβαίωσης, κ.λ.π. είναι πολιτικές άμεσα εφαρμόσιμες.

Σήμερα οι αλλαγές που σχεδιάζονται, ανατρέπουν τη δομή του Ασφαλιστικού συστήματος.

Σχεδιάζονται αλλαγές σε τρεις δόσεις (άμεσα το 2013 και το 2018 με ορίζοντα το 2030). Ένταξη των νεοπροσλαμβανόμενων Δημοσίων Υπαλλήλων από το 2013 στο Ι.Κ.Α. Εξίσωση προς τα άνω στα όρια ηλικίας συνταξιοδότησης Ανδρών και Γυναικών. Θεσμοθέτηση από το 2018 κοινής για όλους τους φορείς κοινωνικής ασφάλισης, βασικής σύνταξης προνοιακού χαρακτήρα που θα καταβάλλεται από τον κρατικό προϋπολογισμό και ανταποδοτική σύνταξη που θα αναλογεί στο χρόνο εργασίας και τις καταβαλλόμενες εισφορές. Ο επαναπροσδιορισμός του ύψους της δεν θα αποτελεί θέμα εισοδηματικής πολιτικής όπως είναι σήμερα. Χρόνος υπολογισμού της σύνταξης η δεκαετία ή δεκαπενταετία κατά την έναρξη εφαρμογής, το 2018, και το σύνολο του εργασιακού βίου προς τα τέλη της επόμενης δεκαετίας. Συντελεστές υπολογισμού ανταπόδοσης: κλιμακούμενοι συντελεστές από 15 έως 40 χρόνια! Ενοποιήσεις των ασφαλιστικών φορέων και συγκρότηση τριών μεγάλων φορέων κοινωνικής ασφάλισης, μισθωτών, αυτοαπασχολούμενων και αγροτών σε βάθος δεκαετίας. Θέσπιση κινήτρων παραμονής στην αγορά εργασίας, κίνητρα παραμονής μετά την 35ετία και αντίστοιχα για όσους παραμένουν μετά το 65^ο έτος της ηλικίας. Αντικίνητρα πρόωρης συνταξιοδότησης, επανεξέταση του καταλόγου βαρέων και ανθυγιεινών επαγγελμάτων, ο μέσος όρος ηλικίας θα αυξηθεί από το 2013 από 61,4 που είναι σήμερα σε 63,4 (2 χρόνια).

Είναι εξελίξεις που σε πολλά επίπεδα αφαιρούν δικαιώματα, ανατρέπουν προγραμματισμούς ζωής και μακροχρόνιες κατακτήσεις των εργαζομένων.

Η βιωσιμότητά του δεν κρίνεται μόνο βάσει δημοσιονομικών δεδομένων γιατί η κοινωνική ασφάλιση είναι η καρδιά της κοινωνικής πολιτικής και του κοινωνικού κράτους.

Το ασφαλιστικό έχει ταξική διάσταση και σαφώς ιδεολογικό προσανατολισμό, είναι ζήτημα διανομής του εισοδήματος και του πλούτου μεταξύ της εργασίας και του κεφαλαίου.

Αθήνα, 13 Μαΐου 2010

Η Γραμματεία της Συντονιστικής Επιτροπής της Π.Α.Σ.Κ.-Δ.Υ.